

Vestfronten.

Den viktigste begivenheten på vestfronten i uka som gikk er det britiske angrep på havnebyen St. Nazaire ved elva Loires munding ved den franske Atlanterhavskysten. Tyskerne har hatt det travelt med å forkynde at angrepet var totalt mislykket. Av den britiske beretning som først er blitt offentliggjort etterat de deltagende sjøstridskrefter er vendt tilbake til England framgår det imidlertid at operasjonene har vært både dristige og betydningsfulle. Oppgaven for de engelske stridskrefter var å ødelegge den kjempestore torrdokken i St. Nazaire, den eneste på Atlanterhavskysten i Frankrike som kan opppta skib som den tyske "Tirpitz", og likeså å ødelegge dokkanleggene. Under angrepet som foregikk natt til lørdag lyktes det britiske skib å trenge inn i havna. Blandt de deltagende skib var også den tidligere amerikanske destroyer Campbelltown som var fullastet med sprengstoff. Destroyeren satte kurset mot torrdokken og rammen den store sluseporten. Der ble den liggende til den sprengtes i lufta og vraket sank så torrdokken ble gjort ubruklig. De britiske landingstroppene beversket havna i 6 time, de ødela dokkanleggene vee havna. Et øyenvidne som var med på operasjonene ombord på en engelsk kanonbåt forteller at angrepet fant sted under dekk av mørket. Da skibene gikk innover ble de oppdaget i skjernet fra lyskasterne på kystbatteriene og så begynte en forfendelig ild både fra land og fra de britiske skibene. Kanonbåten gikk inn i havnen og la til ved en mindre molo hvor den ventet til den hadde fått med seg de overlevende fra Campbelltown. På veien ut åpnet kanonbåten ild mot et tysk slagskib som lå på havna og det siste man så var at slagskibet ble rammet av skytset fra de tyske kystbatteriene. Tyskern ble pinlig overrasket over angrepet og vi hørte at de skjøt villt lange etter at de britiske skib hadde forlatt havna. Etter en annen britisk melding foretok britiske bombefly angrep samtidig for å avlede oppmerksomheten fra aksjonen. Det innrommes at landingstroppene har hatt betydelige tap.

Britiske fly har rettet angrep mot Lybeck og Paris hadde flyalarm 1 time natten til den 29. mars. Ruhrområdet ble angrepet natten til den 27. likeså havner i Holland og Le Havre. En tysk konvoy utenfor de Frisiske øer ble også angrepet. 8 tyske stridsfly og et bombefly ble skutt ned. Ved den engelske kyst ble et annet tysk bombefly skutt ned. Den 30. mars meldes at britiske fly har angrepet tyske forsyningsskip utenfor norskekysten.

Stillehavsfronten.

Fra Burma meldes om heftige kamper mellom japanske og britiske tropper. Et amerikansk skib er blitt torpedert av en japansk ubåt utenfor den indiske by Madras. Etter en amerikansk melding er 10 % av den japanske jagerstyrke satt ut av stridsdyktig stand under kampane ved Australia.

FORSLAGET TIL INDISK FORFATNING.

I en pressekonferanse i New Delhi har Stafford Cripps redegjørt for hovedpunktene i den britiske regjerings forslag til ny forfatning for India. Forslaget forutsetter at det skal opprettes en indisk union og sluttet en avtale om overdragelsen av regjeringsmakten fra britiske til indiske hender. Inntil utarbeidelsen av forfatningen har funnet sted, skal Storbritannia ha forsvaret av India i sine hender og alle krefter skal forenes i å føre krigen til seier.

ETTÅRSSENSEN FOR ANGREPET PÅ JUGOSLAVIA.

Etter en melding fra London ble ettårsdagen for det tyske angrep på Jugoslavia minnet med flere artikler i den britiske presse. Times skriver bl.a, at det ikke er tvil om at Jugoslavias motstand hindret Tyskland i å gå til angrep på Tyrkia og at den forhalet angrepet på Sovjetunionen. Den jugoslaviske patriot, general Mikhailovitsj utsetter nå de tyske, italienske og bulgarske okkupasjonstropper for like store tap som de tyskerne og italienerne har lidd i Libya.

LES OG GI VIDERE ! INTERESSER DEG IKKE HVOR AVISEN KOMMER FRA !

RADIO-NYTT

Nr. 16

Redaksjonen avsluttet onsdag 15. april 1942

2. og siste årgang.

Kommentarer.

I uka 8. - 15. april er det på den europeiske del av verdensfronten inntruffet flere hendinger som står i nært samband med utvielsen av krigsoperasjonene fra våren av og som kan få vidtrekkende betydning for krigens videre forløp.

Den amerikanske generalstabschef Marshall og lederen av leie- og lånelåven Hopkins er kommet til London og fører derforhandlinger med Churchill og de allierte militære ledere. Spørsmålet gjelder overgang til offensiv på Vestfronten og den rolle de tysk-okkuperte land kan spille i de forestående angrepsoperasjoner. Nogen melding om resultatet av forhandlingene kan av militære grunner ikke vantes, det vil først bli kjent ettersom vedtakene settes ut i livet.

På den diplomatiske fronten har Hitler-Tyskland hatt et visst hell forsøkt som det etter tysk press er lykkes å få i stand nye regjeringsdannelser både i Bulgaria og i Frankrike. I begge tilfeller betyr det en politisk kurs i strid med folkets vilje. I Frankrike er Hitleragenten Pierre Laval blitt chef for regjeringen og sjøl om han offisielt hevder at han vil følge "den gylne middelveis" politikk og opprettholde venstkap. både med USA og med Tyskland betyr gleden i Berlin over regjringsskiftet at Hitler gjør regning med støtte til sine krigsoperasjoner både av den franske flåte i Middelhavet, av franske soldater på Østfronten og en øket kontingent av arbeidere til den tyske industri. En slik politikk vil uverdig føre til et brudd mellom Vichyregjeringen og USA og de øvrige allierte makter. Fra Washington meldes allerede at USA antagelig kommer til å kalde sin ambassadør Leahy tilbake fra Vichy.

På den asiatiske del av verdensfronten er utviklingen framleis lite ommuntrande. Sir Stafford Cripps forsøk på å vinne tilhengning til den britiske regjeringen framleis til sjeldsytre for India følte ikke fram, idet det ikke blev enighet om spørsmål om Indias forsvar under krigen. Men India forbereder sig av all kraft på å sette sig til motverge mot japanske invasionsforsøk som det regnes med etterat betydelige japanske troppstyrker er blitt frigjort ved amerikanernes oppgivelse av kampen på Sørøya. Filippinerne og sterke japanske flåtemotter er blitt koncentrert i det indiske øceans.

Presidenten i presidentiet for Sovjetunionens Høyeste Råd, M.I. Kalinin har i blant "Investjija" gitt en oversikt over stillingen på Østfronten der han sier at russene er overlegen både i mannskaper og fly. Og de russiske tanks er overlegen over tyskernes. Overfallsmennene har nå fått sin knekk. Mellom 2 og 3 300 000 tyskere er frosset ihjel i winter, bortsett fra dem som er blitt udlagt av frostskader. I Europa er det nå ikke noe igjen til for tyskerne å ta. De får intet kom fra Ukraina. Motstandernes krefter synker. De har passert sitt høydepunkt og er på vei nedover.

Den amerikanske visestyrkeminister Sumner Wells er blitt forelagt en melding fra Stockholm om at en tysk fredsmegler skulle være kommet dit. Wells utalte at det ingen interesse har for de forenede Stater. Etter en svensk melding 15. april holdt Roosevelt en tale igår der han sa at det vil ta 2 eller 3 år før de allierte kan tilintetgjøre øksemaktene. Alle tvinges vi til å bringe ofre, men det er ingen tvil om den endelige seier, sa presidenten.

Sørfronten.

Tyskerne har regnet med en pause i krigshandlingene så lenge vårbløta varte for å kunne forberede sin offensiv. Dette er ikke blitt noe av fordi russerne tvinger dem til stadig kamp. Det har vært øket aktivitet fra russernes side langs hele fronten med harde på alle viktige frontavsnitt. De har overalt initiativet i sine hender. På Ishavsfronten har tyskerne gjort et mislykket angrep mot Murmansk, der russiske fly holder område frøtt for fiendtlige fly og u-båtene holder farvatnet rent for tyske skip.

Ett tysk troppetransportskip er senket i Barentshavet. Det er kommet store tyske avdelinger fram til Leningradfronten der det pågår uvanlig harde strider. Fra Leningrad har tyskerne fra 4-14 april hatt 9000 dreppt. Russene har brutt gjennom de fiendtlige linjer ved finskebukta. Ved Ilmensjøen og vest for Staraja Russa er tyskerne blitt slått i et slag som varte i to dager. Tyskerne gjorde forsøk på å gjenopprette sine

stillinger, men alle motangrep brot sammen. Den 11. april meldes at russerne har brutt gjennem de tyske linjene ved Vitebsk i Kviterussland. På nordvestfronten ellers har russisk kavaleri trengt sig dypt inn i de tyske linjene. Ved Rsjev har russerne slått sig gjennom tyskernes første forsvarslinjer og angriper nå de indrenforsvarslinjer. Fangene som blir tatt hører til de nye reserver som skulle brukes i våroffensiven og våpnene som anvendes er nylig tilvirket. Av brev som er funnet på tyske fanger framgår det at soldatene er trett av krigen og at flere soldater som har nektet å gå til angrep er blitt skutt. På midtfronten gjør russerne kraftige framstøt. General Jukov har vunnet et slag i Smålenskområdet etter 10 dagers uvbrutte kamper. Ved Brjansk har det pågått et slag der tyskerne har hatt 300 drepte i løpet av to dager. Tyskerne vedgår at de er trengt tilbake i dette området. Ved Kharkov melder russerne om ny framgang. De har omgått tyskernes flanke og brutt inn i befestede stillinger. Det raser heftige kamper nord og syd for Kharkov og russerne har innatt to viktige punkter deriblant Bjelgorod, der tyskerne har trengt ytterligere vestover og har måttet oppgi 4 steder. I Donetsbasenget er 12 tyske angrep slått tilbake med store tap for tyskerne. På Krim har russerne gått til angrep mot Feodoasia støttet av tanks og tyskernes stilling der er sterkt truet. Det pågår et større tanksslag, siste melding sier at tyskerne har mistet 30 tanks. Garnisonen i Sevastopol har gjort nye utfald mot de tyske stillinger.

9. april og Norges frihetskrig.

I anledning av to-årsdagen for den tyske okkupasjonen av Norge den 9. april sendte kong Håkon følgende hilsen til det norske folk : I dag på to-årsdagen for Tysklands overfall på Norge fornyer vi løftet om at Norge igjen skal bli fritt og uavhengig. Vi vet at retten og friheten tilslutt vil seire og at Norges folk vil stå sammen i tro og tillit til frihetens og rettens seier." I en tale sa den britiske utenriksminister Eden til det norske folk bl. a.: Vi tror dere har styrke til å fortsette kampen mot Hitler og de få landsmenn som har gått i hans tjeneste. Et Europa styrt av Hitler og quislinger kan ikke bestå. Vi vet at dere venter. Kampen kan ennu være lenge og den vil bli hard. Men dagen vil komme da Hitler vil bli knust og friheten og retten igjen råde i verden." President Roosevelt sendte følgene telegram til kong Håkon : Det er nå 2 år siden den tyske bandes angrep. Deres mot og tro på demokratiets seier har virket inspirerende på de allierte nasjoner. I hele den siviliserten verdens presse har Norge vært omtalt i anledning av 9. april. De russiske avisene Prawda og Izvestija har brakt fyldige artikler om det norske folks seige kamp og ubøyelige vilje til motstand mot overfallsmennene. Det understrekkes at hverken terror eller forfølgelser har kunnet knekke det norske folks motstand, men at den sveitsiske ayis heter det at for hvert skritt fra Quisbertom blir stadig sterkere. I en sveitsisk ayis heter det at hos folket sterkere og åpenbarer det norske folks karakterstyrlings side blir motstanden hos folket sterkere og geistlige med biskop Karl Bart i spissen har uttalt sin dypeste sympati for det norske folk, den norske kirkes og lærerstandens kamp. Også en rekke svenske geistlige har uttalt sin solidaritet med den norske kirkes kamp mot nazifiseringen av den norske ungdommen.

Vestfronten.

Britiske bombefly har i uka som gikk utfoldet stor aktivitet over Tyskland og de besatte områder av Frankrike og ved norskekysten. En britisk melding opplyser at britiske fly-bombefly natten til 15. april angrep industriområdet i Ruhr, havneanlegg i Frankrike og fly-plasser, likesom miner ble lagt ut i tyske farvann, 11 britiske fly gikk tapt. Igår ved dagslys angrep britiske fly steder i Nordfrankrike bl.a. et kraftverk i Normandie. 4 tyske fly ble nedskutt og 4 britiske fly gikk tapt.

I underhusets møte 14. april opplyste finansminister Kingsley Wood at Storbritannia i de kommende 12 måneder vil bruke 5286 millioner pund til krigsformål. dette er 5 ganger så meget som Storbritannias samlede utgifter i året før krigen.

Svensk forrederavis domt.

Redaktøren for det svenske naziergan "Sveriges frihet" har fått 6 mnders fengsel for en artikkel den 13. mars der det ble sagt at Sverige ikke ville gripe til våpen mot et tysk angrep.

RADIO-NYTT

Nr. 19

Redaksjonen avsluttet onsdag den 5. mai 1942.

2. og siste Årg.

Kommentarer

Med 1. mai 1942 er maidagen for tredje gang gått inn i historien i verdenskrigens tegn. I alle opprop som er sendt ut i samband med dagen av arbeiderorganisasjoner i allierte, okkuperte og nøytrale land finner vi en forvissning om, at 1. mai vil danne opptakten til de avgjørende kamper som vil føre til Hitlerfasismens sammenbrudd i 1942.

Som øverstbefalende for den russiske krigsmakt har Stalin til 1. mai sendt ut en dagsorden der han slår fast, at de russiske armeer har bevart initiativet i krigen. Det begynner å gå opp for det tyske folk, at Tysklands nederlag er uundvikelig. De tyske armeer er betydelig svekket. Nazistene fører en imperialistisk krig i de tyske bankierers interesse. I de okkuperte land blir frihetskampen stadig mer omfattende ved sabotasjehandlinger, sprengning av fabrikker, avsporing av togene m.v. Sovjetsamveldet i forbund med England og De Forente Stater fører en nasjonal frihetskrig. Vi kjemper ikke for å erobre andre land og undertrykke andre folk, men for å befri Sovjetlandene for de tyske overfallsmenn. De tyske armeer må knuses til siste mann, hvis de ikke velger å la seg ta tilfange. 1942 vil vi gjøre til seierens år."

Å domme etter meldinger fra London synes Hitler å være mere oppsatt på å få fred for nederlaget enn å sette igang noen offensiv på Østfronten. Det opplyses at Hitler i løpet av 6 uker har sendt ut 3 fredafsløre gjennom Tyrkia, Sveits og Sverige. Det ene kalles Gerings fredsforslag og er kommet til Stockholm. Det inneholder 3 punkter: 1) Storbritannia og De forente Stater skal anerkjenne tysk kontroll over Europa, 2) Tyskland skal legge under seg så mye av Russland som er nødvendig for den europeiske nyordning og 3) Tyskland skal ha storparten av de franske, hollandske og belgiske kolonier. Til gjengjeld vil Tyskland anerkjenne Det britiske verdensrike som det nå er, og Amerikas kontroll over Sydamerika. Det skal videre gjennomføres et frihandelssystem mellom de tre verdensriker. Forslaget inneholder også et tilbud om å bidra til å drive japanerne tilbake til deres naturlige grenser". Det sies fra London at avslaget på dette forslag er en av grunnene til den nedstemthet som kom til uttrykk i Hitlers siste tale.

Den britiske utenriksminister Eden sier i et budskap til det polske folk på den polske frihetsdag 3. mai bl.a.: "Det mangler ikke tegn på at tyskerne ikke lenger håper på å vinne krigen. Vi tror fullt og fast på at vi er på seierens vei."

Som konklusjon på sin siste krigsoversikt uttaler den britiske major Hastings: "Sivilisasjonen holder på å slå våpnene ut av hendene på barbarene. Tyskland har ikke lenger monopol på initiativet. Den nazistiske terror begynner å bite i nazistenes egne hjerterotter."

Vestfronten

I uka som gikk har den britiske flyaktivitet fortsatt med usvekket kraft. Den tyske flåtebasis i Trondhjemsfjorden ble angrepet for annen gang natten til siste onsdag. Ifølge en Londonmelding kunne drønnene fra eksplasjonene høres milevidt omkring. Foruten ubåtverftet som ble helt ødelagt ble Agdenes festning, Hegra befestninger og Vernæs flyplass angrepet. Etter en melding 2. mai oppnådde britiske fly bombetreff på en tysk destroyer utover norskekysten. Den 3. mai meldes, at en stor tysk tankbåt og en lastebåt ble satt i brand av britiske bombefly utover Ålesund. En melding 5. mai opplyser at den tyske flåtestasjon i Mandal er bombet av britiske fly.

De britiske flyangrep mot Frankrike, Tyskland, Holland, Belgia og Tsjekkoslovakia har fortsatt. - I Tyskland er bl.a. Hamburg og Strassburg bombet. Skodaverkene i Pilsen er angrepet påny.